

Rezultatet paraprake të Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve, 2019

Tiranë, më 25 nëntor 2020: Në vitin 2019, ndërmarrjet që operojnë në aktivitetet e prodhimit të të mirave dhe shërbimeve realizuan 2.261 miliardë lekë shitje neto, duke shënuar një rritje me 3,7 % krahasuar me vitin 2018. Investimet e realizuara arritën vlerën 242 miliardë lekë nga 238 miliardë lekë në 2018, duke shënuar një rritje prej 1,4 %. Në vitin 2019, operuan 104.091 ndërmarrje aktive, duke u ulur me 3,1 %, krahasuar me vitin 2018, ndërsa numri gjithsej i të punësuarve u rrit me 2,9 %.

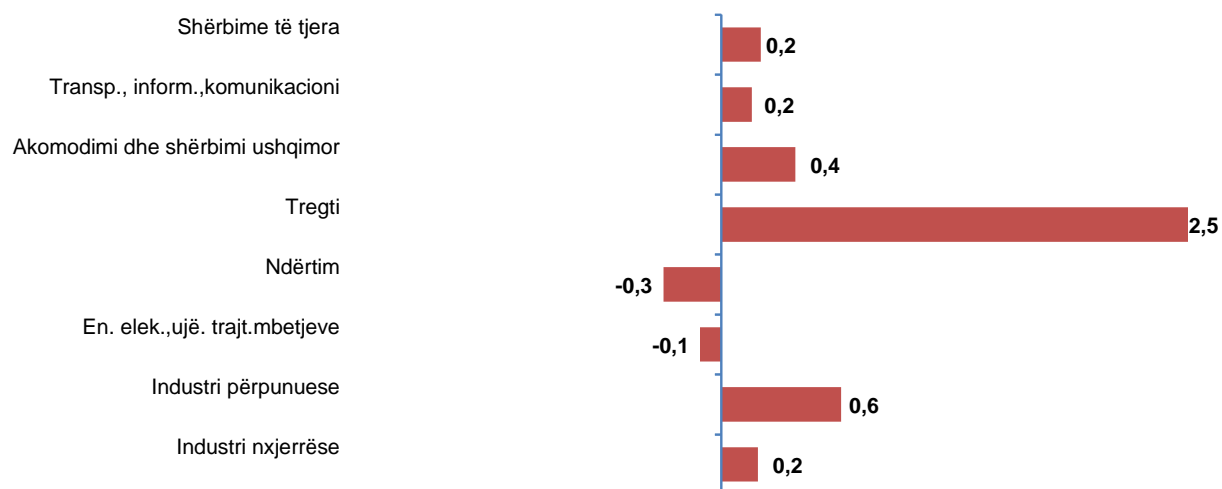
Tab.1 Treguesit kryesorë sipas aktiviteteve ekonomike, 2019

Aktiviteti ekonomik	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet	
	nr.	%	nr.	%	mln Lekë	%	mln Lekë	%
Gjithsej	104.091	100,0	530.688	100,0	2.261.221	100,0	241.508	100,0
Prodhuesit e të mirave	13.216	12,7	192.391	36,3	745.733	33,0	155.807	64,5
Industri nxjerrëse	688	0,7	12.169	2,3	81.764	3,6	14.989	6,2
Industri përpunuese	7.961	7,6	109.183	20,6	266.955	11,8	29.615	12,3
En. elek.,ujë. trajt.mbetjeve	643	0,6	23.537	4,4	148.969	6,6	78.729	32,6
Ndërtim	3.923	3,8	47.503	9,0	248.045	11,0	32.474	13,4
Prodhuesit e shërbimeve	90.875	87,3	338.297	63,7	1.515.488	67,0	85.701	35,5
Tregti	41.649	40,0	131.073	24,7	1.041.411	46,1	41.022	17,0
Akomodim dhe Restorante	17.393	16,7	59.268	11,2	70.103	3,1	10.406	4,3
Transp.Kom.	7.898	7,6	38.160	7,2	159.790	7,1	16.870	7,0
Shërbime të tjera	23.935	23,0	109.796	20,7	244.184	10,8	17.403	7,2

Komente mbi treguesit kryesorë

Bazuar në rezultatet paraprake të Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve, kontributin më të madh në rritjen prej 3,7 % të **shitjeve neto** e dhanë prodhuesit e shërbimeve me +3,3 pikë përqindje, të ndjekur nga prodhuesit e të mirave me +0,4 pikë përqindje. Gjatë vitit 2019, sektori i tregtisë zë peshën më të lartë të shitjeve neto me 46,1 %, i ndjekur nga sektori i industrisë përpunuese me 11,8 %. Sektorët me peshën më të vogël janë sektori i akomodimit dhe restoranteve (3,1 %) dhe sektori i industrisë nxjerrëse (3,6 %).

Fig.1 Kontributi i aktiviteteve ekonomike në ndryshimin e shitjeve neto, 2019/2018

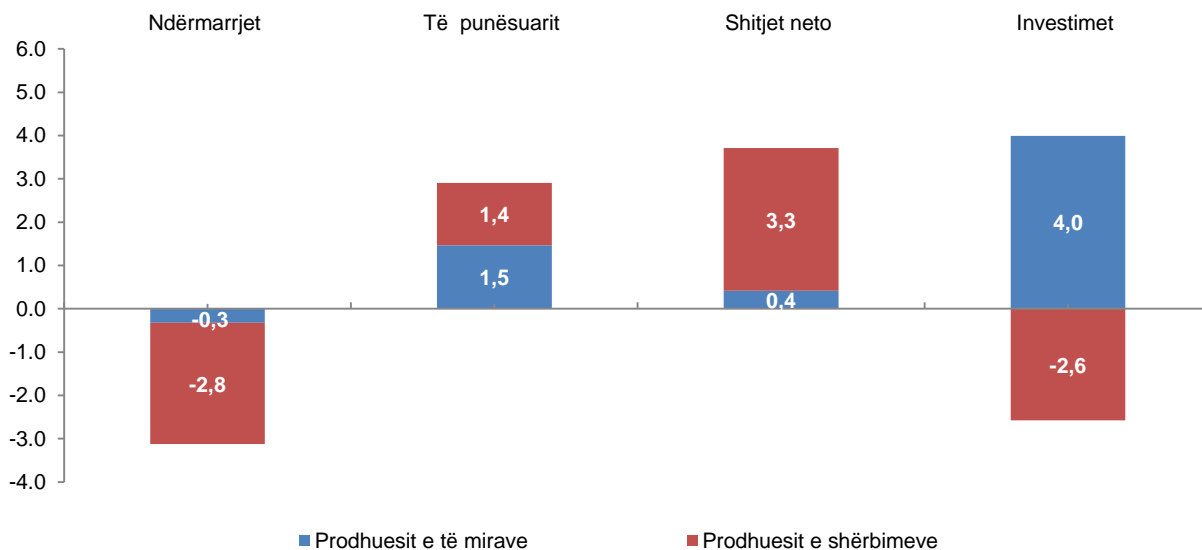

Situatë e ngjashme paraqitet për treguesin e **punësimit**. Në rritjen prej 2,9 % të punësimit, prodhuesit e të mirave dhanë kontributin më të madh me +1,5 pikë përqindje, ndërsa prodhuesit e shërbimeve kontribuan me +1,4 pikë përqindje. Sektorët me peshën më të lartë të punësimit për vitin 2019 janë sektori i tregtisë me 24,7 % të punësimit dhe sektori i shërbimeve të tjera (arsimi dhe shëndetësia private, shërbime administrative, profesionale, shkencore dhe teknike, etj.) me 20,7 %, të ndjekura nga sektori i industrisë përpunuese me 20,6 % të të punësuarve gjithsej.

Gjatë vitit 2019, **investimet** e realizuara u rritën me 1,4 %, ku prodhuesit e të mirave kontribuan pozitivisht me 4,0 pikë përqindje, ndërsa prodhuesit e shërbimeve kontribuan negativisht me 2,6 pikë përqindje. Prodhuesit e shërbimeve zunë 35,5 % të investimeve nga 38,6 % që zinin vitin e kaluar. Sektori me vlerën më të lartë të investimeve të realizuara është ai i energjisë elektrike dhe ujit, i cili për vitin 2019 ka investuar 78.7 miliardë lekë duke zënë 32,6 % të investime gjithsej. Peshën më të vogël të investimeve e zënë sektorët e akomodim dhe restorante(4,3 %) dhe industrisë nxjerrëse (6,2 %).

Numri i ndërmarrjeve aktive për vitin 2019 u ul me 3,1 %. Në uljen e numrit të ndërmarrjeve aktive, prodhuesit e shërbimeve kontribuan negativisht me nga 2,8 pikë përqindje dhe prodhuesit e të mirave me 0,3 pikë përqindje. Sektori me numrin më të madh të ndërmarrjeve është ai i tregtisë (40,0 %) i ndjekur nga sektori i shërbimeve të tjera (23,0 %) dhe sektori i akomodimit dhe restoranteve (16,7 %). Gjatë 2019, sektori i i energjisë elektrike dhe ujit pati numrin më të vogël të ndërmarrjeve aktive të cilat zunë 0,6 % të ndërmarrjeve aktive gjithsej.

Fig.2 Kontributi i prodhuesve të të mirave dhe shërbimeve në ndryshimin vjetor të treguesve kryesorë, 2019/2018

Komente sipas madhësisë së ndërmarrjeve

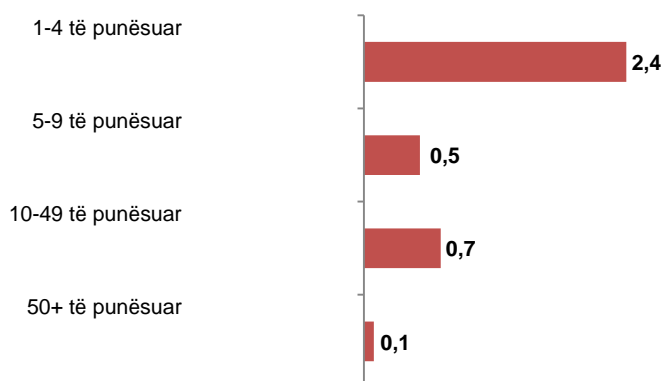
Gjatë 2019, nga vrojtimi rezulton se *ndërmarrjet me 50 e më shumë* të punësuar japin kontributin kryesorë në ekonomi dhe realizuan 46,8 % të shitjeve neto, 41,6 % të të punësuarve gjithsej dhe 56,3 % të investimeve edhe pse përbëjnë vetëm 1,4 % të ndërmarrjeve aktive.

Tab. 2 Treguesit kryesorë sipas madhësisë së ndërmarrjeve, 2019

	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet	
	nr.	%	nr.	%	mln Lekë	%	mln Lekë	%
Gjithsej	104.091	100,0	530.688	100,0	2.261.221	100,0	241.508	100,0
1-4 të punësuar	89.353	85,8	147.204	27,7	303.143	13,4	15.071	6,2
5-9 të punësuar	7.472	7,2	48.123	9,1	170.467	7,5	11.999	5,0
10-49 të punësuar	5.836	5,6	114.780	21,6	729.307	32,3	78.558	32,5
50+ të punësuar	1.429	1,4	220.581	41,6	1.058.304	46,8	135.880	56,3

Nga rezultatet paraprake të Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve vërehet se ndërmarrjet me 1-4 të punësuar kanë kontributin më të madh të shitjeve neto me +2,4 pikë përqindje të ndjekura nga ndërmarrjet me 10-49 të punësuar me +0,7 pikë përqindje në ndryshimin vjetor gjithsej të shitjeve neto.

Fig.3 Kontributi i ndërmarrjeve sipas madhësisë, në ndryshimin e shitjeve neto, 2019/2018

Komente mbi aktivitetet ekonomike dhe madhësisë së ndërmarrjeve

Në prodhuesit e të mirave, numri i ndërmarrjeve ka pësuar rënie me 2,5 % krahasuar me vitin 2018, numri i të punësuarve është rritur me 4,1 %, shitjet neto janë rritur me 1,2 % ndërsa investimet janë rritur me 6,5 %.

Gjatë vitit 2019, ndërmarrjet me 50 e më shumë të punësuar zunë 5,8 % të ndërmarrjeve prodhuese të të mirave dhe realizuan 63,5 % të shitjeve neto. Numri i të punësuarve në këtë grup zuri 64,2 % të të punësuarve në prodhuesit e të mirave, ndërsa investimet arritën vlerën 95 miliardë lekë dhe përbënë 61,2 % të investimeve. Ndërmarrjet në grupin me 1-4 të punësuar përfaqësuan 68,1 % të ndërmarrjeve të prodhuesve të të mirave gjatë 2019 dhe punësuan 9,1 % të të punësuarve. Ky grup ndërmarrjesh realizoi 8,0 % të shitjeve neto dhe 5,0 % të investimeve për prodhuesit e të mirave.

Tab. 3 Treguesit kryesorë në prodhuesit e të mirave sipas madhësisë së ndërmarrjeve, 2019

Prodhuesit e të mirave	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet	
	nr.	%	nr.	%	mIn Lekë	%	mIn Lekë	%
Gjithsej	13.216	100,0	192.391	100,0	745.733	100,0	155.807	100,0
1-4 të punësuar	8.997	68,1	17.582	9,1	59.404	8,0	7.728	5,0
5-9 të punësuar	1.499	11,3	9.743	5,1	32.163	4,3	6.741	4,3
10-49 të punësuar	1.949	14,8	41.507	21,6	180.635	24,2	46.048	29,6
50+ të punësuar	770	5,8	123.559	64,2	473.532	63,5	95.290	61,2

Në prodhuesit e shërbimeve, numri i ndërmarrje ka pësuar rënie me 3,2 % krahasuar me vitin 2018, numri i të punësuarve dhe shitjet neto kanë shënuar rritje përkatësisht me 2,2 % dhe 5,0 % , ndërsa investimet kanë pësuar rënie me 6,7 %.

Gjatë vitit 2019, ndërmarrjet me 50 e më shumë të punësuar përbëjnë 0,7 % të ndërmarrjeve aktive në prodhuesit e shërbimeve dhe realizuan 38,6 % të shitjeve neto. Në këtë grup investimet arritën vlerën 41 miliardë lekë dhe përbënë 47,4 % të investimeve. Ndërmarrjet në grupin me 1-4 të punësuar përfaqësuan 88,4 % të ndërmarrjeve aktive, punësuan 38,3 % të të punësuarve të prodhuesve të shërbimeve dhe arritën vlerën prej 7 miliardë lekë investime, duke përbërë 8,6 % investimeve të realizuara nga prodhuesit e shërbimeve.

Tab. 4 Treguesit kryesorë në prodhuesit e shërbimeve sipas madhësisë së ndërmarrjeve, 2019

Prodhuesit e Shërbimeve	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet	
	nr.	%	nr.	%	mIn Lekë	%	mIn Lekë	%
Gjithsej	90.875	100,0	338.297	100,0	1.515.488	100,0	85.701	100,0
1-4 të punësuar	80.356	88,4	129.622	38,3	243.739	16,1	7.343	8,6
5-9 të punësuar	5.974	6,6	38.380	11,3	138.305	9,1	5.258	6,1
10-49 të punësuar	3.887	4,3	73.273	21,7	548.672	36,2	32.510	37,9
50+ të punësuar	659	0,7	97.022	28,7	584.772	38,6	40.590	47,4

Metodologjia

Statistikat strukturore të ndërmarrjeve kanë si qëllim të tregojnë strukturën e ndërmarrjeve sipas aktiviteteve ekonomike nëpërmjet të dhënave bazë. Treguesit paraqiten për aktivitetet ekonomike gjithsej, sipas degëve dhe sipas madhësisë së ndërmarrjeve. Statistikat përfshijnë gjithë ndërmarrjet që prodhojnë të mira e shërbime në Shqipëri, për të gjitha format legale (nuk përfshihen aktivitetet e bujqësisë, peshkimit, aktivitetet e ndërmjetësimit monetar dhe financiar, administrata publike dhe e mbrojtjes si edhe aktivitetet e organizatave ndërkombëtare). Popullsia është bazuar në ndërmarrjet të cilat sipas regjistrimit statistikor janë aktive në dhjetor të vitit referues. Klasifikimi i ndërmarrjeve është bërë sipas Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2. Të dhënat i përkasin periudhës vjetore kalendarike. Viti fiskal korrespondon me vitin kalendarik. Klasifikimi i ndërmarrjeve sipas madhësisë është bërë sipas numrit të të punësuarve (matur si të punësuar me kohë të plotë). Për ndërmarrjet me 1-9 të punësuar është marrë mostër me zgjedhje për anketim. Ndërmarrjet me 10 e më shumë të punësuar janë anketuar tërësisht. Grumbullimi i të dhënave është kryer me intervistim të drejtpërdrejtë pranë ndërmarrjeve. Për më shumë informacion metodologjik referohuni link-ut:

<http://www.instat.gov.al/al/temat/industria-tregtia-dhe-sh%C3%ABrbimet/statistikat-strukturore-t%C3%AB-nd%C3%ABmarrjeve-ekonomike/>

Rezultatet e statistikave strukturore të ndërmarrjeve në mënyrë që të jenë të përshtatshme me ato të vendeve evropiane, publikohen duke zbatuar rregulloret e reja të Komisionit Evropian:

Rregulloren e Komisionit Evropian Nr.1893/2006 mbi "Implementimin e Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2 në Statistikat Strukturore të Ndërmarrjeve;

Rregulloren e Komisionit Evropian Nr.295/2008 mbi "Statistikat Strukturore të Ndërmarrjeve";

Rregulloren e Komisionit Evropian Nr.250/2009 mbi "Definicionet e përdorura në Statistikat Strukturore të Ndërmarrjeve".

Rezultatet e Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve, 2019 publikohen sipas Nomenklaturës së Veprimtarisë Ekonomike Rev.2. Për më shumë informacion referohuni link-ut:

<http://www.instat.gov.al/al/dokumentimi/klasifikime-nomenklatura/>

Aktivitetet ekonomike të vrojtuar

	NVE Rev.2	Aktivitetet ekonomike të vrojtuar
Seksioni	Përshkrimi	
A	Bujqësi, pyje dhe peshkim	-
B	Industri nxjerrëse	Industri nxjerrëse
C	Industri përpunuese	Industri përpunuese
D	Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar	Energji Elektrike dhe Ujë
E	Furnizimi me ujë, aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve	
F	Ndërtim	Ndërtim
G	Tregti me shumicë dhe pakicë. riparimi i automobilave dhe motoçikletave	Tregti
I	Akomodimi dhe aktivitetet e shërbimit të ushqimit	Akomodim dhe Restorante
H	Transport dhe magazinim	Transp.Kom.
J	Informacioni dhe komunikacioni	
K	Aktivitetet financiare dhe të sigurimit	-
L	Pasuritë e patundshme	Shërbime të tjera
M	Aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike	
N	Shërbime administrative dhe mbështetëse	
O	Administrimi publik dhe i mbrojtjes; sigurimi social i detyrueshëm	-
P	Arsimi	Shërbime të tjera
Q	Shëndetësia dhe aktivitete të punës sociale	
R	Art, argëtim dhe zbavitje	
S	Aktivitete të tjera shërbimi	Shërbime të tjera (përfshirë S94)
T	Shërbime në shtëpi	Shërbime të tjera
U	Aktivitete të organizatave ndërkombëtare	-

Rishikimi i të dhënave

Rezultatet paraprake të statistikave strukturore të ndërmarrjeve sipas Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve publikohen 11 muaj pas mbylljes së periudhës referuese. Rezultatet përfundimtare publikohen 14 muaj pas mbylljes së periudhës referuese.

Të dhënat paraprake deri në publikimin e rezultateve përfundimtare janë në proces rishikimi. Rishikimi nënkupton plotësimin e vazhdueshëm të të dhënave. Saktësia e të dhënave të publikuara mund të rritet si pasojë e ndryshimeve që mundësohen nga sigurimi i të dhënave të reja më të plota dhe më cilësore, të cilat kontribuojnë në përmirësimin e rezultateve paraprake, të publikuara sipas afateve të parapërcaktuara në kalendarin e publikimeve.

Përkufizimet kryesore**Ndërmarrja**

Ndërmarrja është njësi më e vogël e kombinimit të njësisë legale me njësinë e prodhimit të produkteve ose shërbimeve e cila ka pavarësi në vendim-marrje, sidomos për përdorimin e burimeve të saj materiale e monetare. Një ndërmarrje mund të ushtrojë një ose disa aktivitete ekonomike.

Shitjet neto

Shitjet neto përfshijnë shumat e faturuara për të gjithë aktivitetin e kryer nga njësi që vrojtohet për periudhën referuese dhe kjo korrespondon me vlerën e shitjes së mallrave dhe shërbimeve të tretëve, duke përjashtuar taksën mbi vlerën e shtuar. Ky variabël mund të gjendet në botimet e tjera me termat: shifra e afarizmit ose xhiro.

Numri i të punësuarve

Numri i të punësuarve përfshin të gjithë personat që punojnë në ndërmarrje përfshirë pronarët, të punësuarit me pagesë si dhe pjesëtarët e familjes të papaguar.

Investimet

Investimet gjatë periudhës referuese përfaqësojnë vlerën e mallrave afatgjata të blera prej ndërmarrjeve ose të krijuara për llogari të vet me qëllim përdorimi për një periudhë jo më të vogël se 1 vit në procesin e prodhimit, përfshirë tokën.